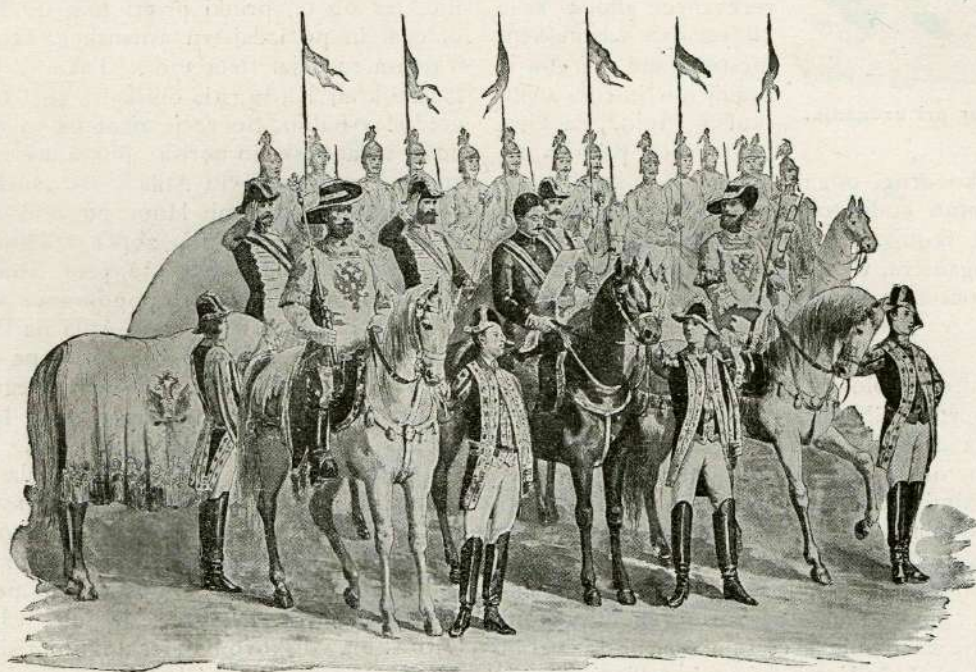

Mesto je bilo še vedno v podrtinah, dokler ga ni Teodorik Veliki, vshodnih Gotov kralj, zopet povzdignil in popravil iz razvalin; toda ni moglo več dospeti do prejšnje slave. Pod vlado tega pravičnega vladarja je Ptuj napredoval, dokler ni grški vojskovodja Belizar premagal njegovega naslednika Vitiga. Belizar je namreč z veliko armado prodril v gornjo Panonijo, zmogel nasprotnika in oprostil mesto gotskega jarma. Tako je prišlo pod oblast grškega cesarja Justinijana I. Velikega. Leta 550. so prišli Longobardi pod svojim kraljem Avdoinom čez Donavo, naselili se po Panoniji ter se leta 552. polastili mesta in je razdejali. Tako je mesto zopet ležalo v prahu in pepelu, dokler ga

niso povzdignili iz teh razvalin drugi boljši in pravičnejši vladarji.

Slovenci in nemška nadvlada.

Ko so Longobardi¹⁾ zapustili svoja nekdanja bivališča v Panoniji ter se naselili v Italiji, prišli so za njimi Avari²⁾ ali Obri, katere so bili preje poklicali na pomoč, naselivši se l. 568. na ogerskih-panonskih planjavah. Z Avari v zvezi so prišli bajè tudi Slovenci³⁾ v naše kraje kot njihova pomočna armada. Tedaj se je tukaj ustanovilo avarsko gospodstvo. Akoravno so jih dvakrat napadli Bavarci pod vojvodo Tasilom I. l. 595. in Goribaldom II. l. 623., zapovedovali so

Klicarji naznanjajo kronanje.

vendar Slovincem do l. 623. Iz te grozne sužnjosti nečloveških Obrov jih je rešil slovanski junak Samo. O njem imamo dva različna vira. Jeden (Chronicon Francorum Fredegari) ga imenuje „frankovskega kupca“, ali kakor razlaga Palacký njegove besede — „oboroženega gosta“ iz polabskih pokrajin, drugi (De conversione Bojoariorum et Carentanorum) pa ga imenuje „karantanskega Slovenca, doma iz Karantanije“. Samo pač ni bil Frank; Slovani bi nikakor ne bili zaupali ptujcu.

Samo je oslobodil Slovence od oberskega jarma in ustanovil slovensko državo. Morda je bilo središče Samove države ravno tam, kjer pozneje Velikomoravske, to je v Devinu (Theben) blizu Požuna. Po F. Raispu str. 58. je bajè Samo

vladal oslobojene Slovence, oziroma Slovence v Siseku v Slavoniji. O njem pripoveduje kronist,

¹⁾ Avarski kan je dobil od Longobardov Panonijo pogojno; pogodba se tako glasi: Tunc Alboin sedes proprias, hoc est Pannoniam amicis suis Hunis contribuit eo scilicet ordine, ut si quo tempore Longobardis necesse esset reverti, haec rursus arva repeterent. Paul. Diacon. II. 7. — Fragment. hist. in cod. Theodos. tom. II. in praefatione — Aimoin III. 10. — Muchar.

²⁾ Po P. Danielu, imenitnem francoskem zgodovinarju, bili so Avari ali Abari ostanek Hunov. Glej Gedeau, Kirchengeschichte XV. Theil, str. 96, opazka.

³⁾ O Slovanih nam stari pisatelji pripovedujejo to-le: „V svojem jeziku so se Slovani imenovali Velatabes, kar pomenja junaškega ali slavljenegega človeka. Grki in Rimljani pa so pohabili to ime ter so jih imenovali Sclavi, Sclabini, Sclavoni. Ta bojevni in junaško ošabni narod se je sčasoma po polovični Evropi razširil in njegov jezik se še